

Raadsvoorstel GEWIJZIGD

Nieuw gemeentewapen Noordwijk

Aan : de gemeenteraad
Van : College van B&W
Datum :
Portefeuillehouder : J. Hermans-Vloedveld
Programma :
Zaaknummer : 6698
Griffienummer :

Voorgesteld besluit:

- I. Te kiezen voor gewijzigd ontwerp 2, zijnde in zilver een leeuw van sabel, rood getongd en genageld. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels.
- II. De Hoge Raad te verzoeken dit ontwerp te laten uitwerken in een afbeelding ten behoeve van de officiële aanvraag van het wapen aan Z.M. de Koning

Kern van het voorstel

Bij een nieuwe gemeente hoort een nieuwe huisstijl én een nieuw gemeentewapen. Onlangs is het nieuwe logo, onderdeel van de nieuwe huisstijl, onthuld. De beurt is nu aan het nieuwe gemeentewapen. De Hoge Raad van Adel heeft een tweetal ontwerpen gemaakt. Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad een keuze te maken tussen beide ontwerpen. Vervolgens zal de Kroon worden verzocht voor de toekenning van dit wapen een Koninklijk Besluit te nemen.

Aanleiding

Er bestaat geen wettelijke verplichting tot het aanvragen c.q. voeren van een wapen, maar een besluit om hiervan af te zien wordt vrijwel nooit genomen. De praktijk van de vele herindelingen van de laatste decennia leert dat het bezit van een officieel door de Kroon verleend wapen door de nieuwe gemeenten op prijs wordt gesteld. De Hoge Raad van Adel heeft twee ontwerpen opgesteld. Hierover dient de gemeenteraad een besluit te nemen en de Hoge Raad van Adel te verzoeken het gekozen ontwerp uit te werken in een afbeelding ten behoeve van de officiële aanvraag van het gemeentewapen aan Z.M. de Koning.

Wat willen we bereiken? (Beoogd effect)

Een officieel gemeentewapen voor de nieuwe gemeente Noordwijk.

Wat gaan we daarvoor doen? (Oplossingsrichtingen/maatregelen)

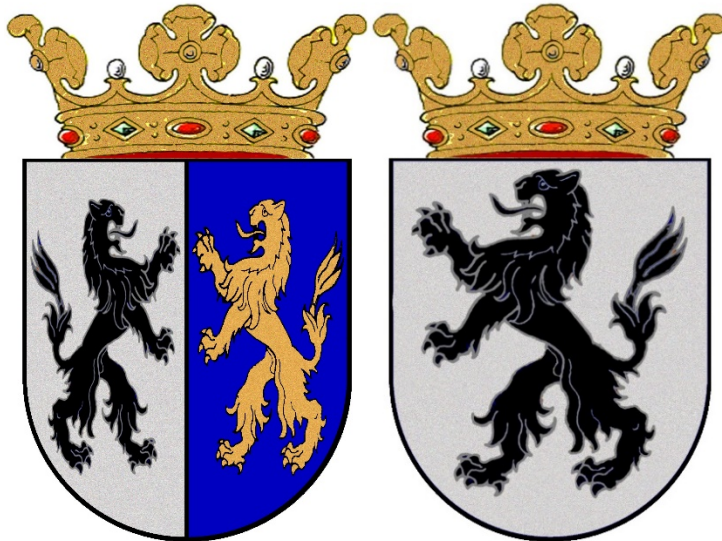
Eerste voorstel

De Hoge Raad van Adel heeft op 9 mei jl. een advies uitgebracht waarbij twee ontwerpen voor een nieuw wapen zijn voorgelegd.

Het eerste ontwerp combineert de wapens van de voormalige gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout in een gedeeld schild. De zwarte leeuw van Noordwijk is in dit ontwerp omgewend en beantwoordt zo aan het heraldische hoffelijkheidsprincipe ('courtoisie'). Volgens dit principe worden figuren, die in een alliantiewapen worden gecombineerd, uit hoffelijkheid naar elkaar

toegewend afgebeeld. De leeuw links is een in zilver omgewende leeuw van sable. De leeuw rechts is goud in azuur.

Het tweede ontwerp grijpt terug op het oude gemeenschappelijke wapen van de beide heerlijkheden Noordwijk en Noordwijkerhout, namelijk de zwarte leeuw op een zilveren schild.

Ontwerp 1

Ontwerp 2

Aan elk van beide wapens kan, indien gewenst, een kroon van drie bladeren en twee parels worden toegevoegd. De Hoge Raad van Adel geeft daarbij aan dat het aanvragen van een kroon zeer gebruikelijk is. De gemeente Noordwijkerhout heeft in 1976 de kroon officieel aangevraagd. De gemeente Noordwijk (oud) had dit niet, hetgeen zeer ongebruikelijk is.

Op verzoek van het college van burgemeester en wethouders zijn de ontwerpen voorgelegd aan de drie historische verenigingen in Noordwijk (GON uit Noordwijk, NoVaTo uit Noordwijkerhout en Oud De Zilck uit De Zilk) met het verzoek zich over de ontwerpen uit te spreken. Hierop is door de drie verenigingen gereageerd. De reacties laten een verdeeld beeld zien. Het GON geeft aan dat de meningen verdeeld zijn, NoVaTo spreekt zijn voorkeur uit voor ontwerp 1 vanwege de hoffelijkheid naar elkaar en omdat optie 2 erg 'Noordwijks' is. Oud De Zilck kiest voor ontwerp 2, omdat we één gemeente zijn. Hierbij doet zij de suggestie het schild een mengsel van zilver en azuurblauw te laten zijn.. Dit laatste is heraldisch gezien niet toegestaan (zwart op blauw).

In de wetenschap dat de Hoge Raad van Adel de ontwerpen heeft gemaakt met een grote kennis van heraldiek en met in gedachten de toelichting van de Hoge Raad van Adel bij beide ontwerpen heeft het college op 24 september 2019 besloten uw raad voor te stellen om te kiezen voor ontwerp 2; een zwarte leeuw op een zilveren schild en het schild bedekt met een kroon van drie bladeren en twee parels

Het college koos voor ontwerp 2 omdat een wapen met één leeuw eenheid uitstraalt. We vormen samen één gemeente. Daarbij was het college van mening dat de twee leeuwen in ontwerp 1 ook als in gevecht met elkaar kunnen worden gezien, in plaats van hoffelijk naar elkaar zoals is bedoeld.

Tenslotte vond het college ontwerp 2 een mooie combinatie; de leeuw die meer lijkt op de leeuw in het wapen van Noordwijkerhout, de kleurstelling van het wapen van Noordwijk.

Aanleiding tot wijziging

Op 13 oktober 2019 ontving de gemeenteraad een brief van een inwoner. In de brief werd aangegeven dat in het voorstel een aantal onvolkomenheden was geslopen. De leeuw in ontwerp 2 zou niet sprekender lijken op de leeuw uit het wapen van Noordwijkerhout dan op de leeuw in het wapen van Noordwijk, maar gewoon de Noordwijkse leeuw zijn. Ook zou de leeuw in ontwerp 2, historisch gezien, rood getongd en genageld moeten zijn. Daarmee zou met recht worden teruggegrepen op het oudst bekende gekleurde wapen van een van de leden van de familie Van Noordwijk, aangetroffen in het Wapenboek van Bellenville uit circa 1350. Tevens wordt daarmee méér recht gedaan aan Noordwijkerhout, want de betreffende Jan van Noordwijk was immers ambachtsheer van die plaats. Overigens komt de rood getongde en geklauwde leeuw ook terug in de wapens van de latere ambachtsheren van Noordwijk, uit de familie Van de Boekhorst. Deze leeuw heeft dus zijn wortels in beide heerlijkheden.

Uw raad heeft het college verzocht op deze brief te reageren. Omdat het ontwerpen en toekennen van een gemeentewapen is voorbehouden aan de Hoge Raad van Adel en het geven van een inhoudelijke reactie kennis van heraldiek vereist, is de Hoge Raad van Adel om een reactie gevraagd.

Op 11 november 2019 heeft de Hoge Raad van Adel gereageerd. In zijn brief geeft hij aan dat de leeuw in ontwerp 2 noch de leeuw uit het wapen van Noordwijk noch uit het wapen van Noordwijkerhout betreft. Beide wapens hebben namelijk dezelfde heraldische figuur, een klimmende leeuw. De leeuw in het tweede ontwerp is een door de Hoge Raad van Adel historisch aannemelijk geachte gemeenschappelijke wapenfiguur van oudere datum.

De Hoge Raad van Adel is verder van mening dat de schrijver van de brief een interessante aanvulling geeft aan zijn ontwerp door deze rood getongd en genageld te laten zijn. Dit voert terug op een oudere bron dan die waarop het ontwerp was gebaseerd. Artikel 3 van de ministeriële richtlijnen voor het verlenen van wapens aan publiekrechtelijke lichamen van 1977 stelt onder meer dat eerder ter plaatse gebruikte wapenfiguren in het wapen voorrang hebben boven later gebruikte of nieuwe. Op grond hiervan stelt de Hoge Raad van Adel voor het tweede ontwerp te wijzigen in 'in zilver een leeuw van sabel, rood getongd en genageld. Het schild bedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels'.

Nieuw voorstel

Gelet op de brief aan de gemeenteraad en de reactie van de Hoge Raad van Adel hierop heeft het college besloten haar voorstel aan uw raad te wijzigen.

Het College stelt uw raad voor te kiezen voor een gewijzigd ontwerp 2. Het College blijft aldus bij haar voorkeur voor ontwerp 2. Eén leeuw straalt eenheid uit, verbondenheid. Bovendien voert dit wapen terug op de tijd van eenheid tussen beide heerlijkheden. Het beeld van de twee leeuwen naar elkaar gericht, zoals weergegeven in ontwerp 1, kan als vijandelijk worden gezien. Hoewel de Hoge Raad van Adel aangeeft dat dit heraldisch gezien een onjuiste interpretatie is - de leeuwen moeten als hoffelijk naar elkaar worden beschouwd - kan dit anders worden gezien.

Het door het college voorgestelde nieuwe gemeentewapen van Noordwijk ziet er als volgt uit. Hierbij wordt opgemerkt dat het gaat om een impressie, die door een heraldisch tekenaar nog verder zal moeten worden uitgewerkt.

gewijzigd ontwerp 2

Wat zijn de risico's en kanttekeningen

Geen

Wat mag het kosten? (Financiële paragraaf)

De kosten voor het ontwerpen van het wapen bedragen tussen de € 750,- en € 1000,-. Het aanbrengen van het nieuwe wapen op de ambtsketen, bodekleding en stempels te gebruiken op officiële documenten, zijn vervolgcosten. Deze kosten zijn p.m.

De kosten kunnen ten laste worden gebracht van het frictiekostenbudget.

Betrokken partijen/participatie

De ontwerpen zijn gemaakt door de Hoge Raad van Adel. Het college heeft de ontwerpen voorgelegd aan de historische genootschappen uit Noordwijk, Noordwijkerhout en De Zilk met het verzoek zich uit te spreken over de ontwerpen. Vanuit GON (Noordwijk), NoVaTo (Noordwijkerhout), en Genootschap Oud De Zilck (De Zilk) is een reactie ontvangen. Deze zijn bij dit voorstel gevoegd.

Naar aanleiding van een brief van een betrokken inwoner heeft de Hoge Raad van Adel voorgesteld zijn eerdere tweede ontwerp aan te passen.

Communicatie

Het besluit zal op reguliere wijze kenbaar worden gemaakt.

Verdere procedure

Na het besluit zal een verzoek uitgaan naar de Hoge Raad van Adel om het ontwerp uit te werken in een afbeelding. Deze kan worden gebruikt voor de officiële aanvraag die moet worden gedaan aan Z.M. de Koning.

Bijlage(n)

1. Advies van de Hoge Raad van Adel van 9 mei 2019
2. Schetsen van de wapens van de oude gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout
3. Reactie van de historische verenigingen
4. Brief van de Hoge Raad van Adel in reactie op brief van inwoner

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Noordwijk,

J.H.M. Hermans-Vloedveld   burgemeester

C. Hof   secretaris